

for, at der aldeles ikke kan være nogen Betænkelse ved at vedtage det Forslag, der er gjort af Udvalgets Mindretal.

Strøm: Hvad den høitærede Minister udtalte angaaende Anden og Livet og dets Forhold til det høje Bogstav, er jeg saa aldeles enig i, at det har glædet mig meget at høre det. Men jeg vil, inden vi — som jeg haaber snart — gaar til Afstemning, gjøre opmærksom paa et Par Ord i Paragraphen. Det hed i den forrige § 14, at Menighedens Medlemmer havde Ret til at andrage osv. Her er det forandret til, at de skulle være forpligtede dertil. Jeg troer, at det er en væsentlig Sag at bestemme i en Lov, at Sligt skal være en Pligt, og jeg vil spørge det ærede Mindretal om, hvad de tænke ved: „paa Menighedens Vegne at fremsføre Begjæringer, Onsker og Anker.“ Hvad forståes der ved Menigheden? Det kan vel ikke være Meningen, at al Løs Tale, saadan som der vel gaar om alle Præster rundt omkring i Landet, skal føres frem, og vel heller ikke, at der skal holdes Forsamling af Menigheden hver Gang, der skal fremsføres Sligt. Mellem disse to Grændser ligger der saa overordentlig mange Mellemting, at man ikke veed, hvad der er Pligt i denne Henseende, og jeg troer ikke, at der er Noget, der vil virke mere affrækkende fra at modtage slige Bøfter.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Det maa være mig tilladt, uagtet jeg ikke er bleven opfordret til at høre mig, at bemærke, at det forekommer mig, at den ærede Rigsdagsmand her viser langt mere Tøngnemme end ellers. Der er Ingen, der vil kunne leve i et Samsund, uden at komme til Kundskab om, hvilke Onsker der bevæge sig deri; det kan ikke undgaa dem, der leve i Menigheden, at faae at vide, om der er Et eller Andet, som man ønsker sig. En eller anden Særhed i Maaden at træde frem paa, Indretningen af Huusvæsenet, om Præsten tager imod Føll paa en vis Tid eller ikke, har ofte meget at sige med Hensyn til Præstens Forhold til Menigheden, og det er en af Hovedmanglerne ved Præstens Stilling i Menigheden, at

han ikke lever i et nærmere Forhold sammen med sin Menighed; at de i mange Henseender høre til forskjellige Samsundsclasser, der føre deres eget selvstændige Liv i forskjellige Kredse. En Præst kan altsaa meget godt være ubekendt med Meget, som bevæger sig i Menigheden; men lad det derfor være deres Pligt, som staae ham nærmest og skulle være hans troe Raadgivere, at gjøre ham bekendt dermed. Det er ikke behageligt at skulle gjøre det; og derfor er det godt, at det fremtræder som Forpligtelse.

Carlsen: Jeg troer dog, at naar det paalægges Menighedsraadets Medlemmer som Pligt at forebringe for Præsten alt det, der kan fremkomme som Misstemninger mod Præsten, da er det, naar der ikke føies noget Nærmere til, at deres Stilling bliver meget mislig. Det kan ofte være meget ubist, om de skulle tage Hensyn til 1, 2 eller 3 Personers Mening eller ikke. Derimod, naar det kun bliver en Ret, synes det mig, at Stillingen er naturliger, idet de til Præsten omtale eller ikke omtale saadanne Misstemninger efter det hele Indtryk, de faae deraf i Menigheden. Jeg troer, at det hele Forhold fører med sig, at man maa ønske, at der bliver et Spillerum, hvor det overlades til Vedkommendes egen Dømmekraft, hvad de bør forebringe eller ikke forebringe for Præsten.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Jeg kan ikke anerkjende, at den ærede Rigsdagsmand, der nu satte sig, oppfatter Forholdet mellem Præst, Menighed og Menighedsraad rigtigt. Det forekommer mig, som om han htræde; at det var en temmelig betænkkelig Gjerning selv at skulle tale med Præsten, herom. Det kan umuligt være i og for sig noget saa Betænkeligt, hvad der skal fremsføres eller ikke, eller om der kom Noget til hans Kundskab, som maaskee kunde være uklart. Det vil jo gaar her som alle andre Steder, det udtrykker Forholdet i Menigheden; men hvorledes det skal udføres eller paatales, vil Livet selv give. Man maa altid udtrykke sig i en vis Almindelighed, naar man vil betegne et saadant Forhold; Jeg troer, det vil være det Rigtigste, at der staaer „Forpligtelse“, men